

BECH-BRUUN

Folketingets Skatteudvalg
Christiansborg
1240 København K

Anders Oreby Hansen
Advokat

J.nr. 036428-0066 arl/poe

T +45 72 27 36 02
aoh@bechbruun.com

Sendt elektronisk via Folketingets hjemmeside
og som almindelig post

8. december 2009

Lovforslag L 55 - Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven og lov om ændring af selskabsskatteoven, fusionsskatteoven og forskellige andre love.

Skatteministeren har fremsat L 55, som skal reparere på de nye regler om investeringsselskaber som affattet ved lov nr. 98 af 11. februar 2009 ("**Lov 98**").

Som også påpeget i høringsvaret fra Advokatrådet, er der tale om et kompliceret regelsæt, der er vanskeligt tilgængeligt. I kølvandet på Lov 98 har vi desuden oplevet en række yderligere problemstillinger, ud over den kreds, som der tages højde for i det nu fremsatte lovforslag. Problemstillingerne relaterer sig såvel til anvendelsesområdet som til selve anvendelsen af reglerne.

Det forhold, at der er tale om et kompliceret regelsæt gør, at der er behov for klare retningslinjer i enten loven, forarbejderne eller vejledninger. Behovet skærpes herudover som følge af, at regelsættet med Lov 98 fik et langt bredere sigte end hidtil, hvorved langt flere skatteydere end tidligere må forventes at blive eller være berørt af reglerne. Vores ønske er, at borgerne så vidt muligt allerede fra begyndelsen får klarhed over deres retsstilling, og at der ikke fremadrettet opstår en række unødige tvister som både belaster den enkelte og skattemyndighederne. Derfor håber vi, at Skatteministeren vil forholde sig til de konkrete problemstillinger, som vi oplever i praksis, og som vi gennemgår nedenfor.

1. Baggrund

Lov nr. 98 af 11. februar 2009 medførte en væsentlig udvidelse af anvendelsesområdet for reglerne om investeringsselskaber. Det udvidede anvendelsesområde har medført, at en del flere selskaber bliver omfattet af regelsættet. Herunder selskaber hvor aktionærerne i langt mindre grad end under de hidtil gældende regler er professionelle eller i øvrigt særligt kyndige på den komplicerede regulering af investeringsselskaber. Det bevirker, at disse almindelige skatteydere bliver sat i en meget svær position, hvor de kun meget vanskeligt har mulighed for at skabe klarhed over deres skattemæssige retsstilling.

Bech-Bruun Advokatfirma

Langelinie Allé 35 · 2100 København Ø · T +45 72 27 00 00 · F +45 72 27 00 27 · www.bechbruun.com
København · Århus

3697039.1

BECH-BRUUN

Problemstillingerne kan opdeles i følgende to hovedområder (der uddybes yderligere senere):

1.1 Selvangivelsesproblemer

Der foreligger pt. uklarhed om, hvornår retsvirkningerne af et statusskifte fra eller til investeringsselskab indtræder. Vi mener, det bør overvejes at skabe den nødvendige klarhed, da der ellers er risiko for skatteyderne ikke får selvangivet gevinster, tab og indkomst på korrekt vis. Dette vil samtidig medføre en u hensigtsmæssig administrativ belastning i forhold til at få berigtiget forholdene efterfølgende.

Derudover er der praktiske problemer i forhold til værdiansættelsen af andele i investeringsselskaber, som betyder, at skatteyderne reelt ikke har mulighed for at fastslå, hvordan han skal værdiansætte sådanne andele ved sin selvangivelse til brug for lagerbeskatning.

1.2 Anvendelsesområdet

Anvendelsesområdet er blevet så bredt at reglen efter vores opfattelse rammer utilsigtet. Dette er særligt tilfældet i forhold til salgsselskaber og medarbejderselskaber. I visse tilfælde vil der desuden efter reglerne kunne ske dobbeltbeskatning af samme indkomst. Disse problemer indebærer en urimelig skattebyrde for skatteyderen, og det er vores håb, at problemstillingerne vil blive inddraget i det fremadrettede lovarbejde.

Vores overordnede ønske er, at der bliver taget stilling til de konkrete problemstillinger, så skatteyderne kan få klarhed over deres retsstilling, og således at der ikke fremadrettet opstår en række unødige tvister som belaster både den enkelte som skattemyndighederne.

2. Overgangsreglerne ved statusskifte

Siden lov nr. 98 af 11. februar 2009 blev vedtaget har der været usikkerhed om, hvornår virkningen indtræder, når et selskab skifter status fra et almindeligt selskab til investeringsselskab og omvendt.

2.1 Reglerne

- (a) Lov 98 (når bortses fra ikrafttrædelsesreglerne) indeholder ikke ændringer til reglerne for, overgang til og fra investeringsselskab i selskabsskattelovens ("SEL") §§ 5 og 5 F. Rets- og administrativ praksis fra før lovændringen må derfor fortsat gælde uforandret.

Der gælder forskellige overgangsregler for hhv. selskabet selv og aktionærene. Selskabets egen overgang er reguleret af selskabsskattelovens regler (SEL §§ 5 og 5 F), mens aktionærens overgang reguleres af aktieavancebeskatningslovens ("ABL") § 33, stk. 1, 2 og 5.

For aktionæren(-erne) i selskabet sker overgangen med virkning fra begyndelsen af det igangværende indkomstår (selskabets indkomstår og ikke aktionærens indkomstår) på tidspunktet for den begivenhed, som udløser overgangen, jf. ABL § 33. Dette gælder uanset om aktionæren er en fysisk eller juridisk person. Bestemmelsen fandtes tidligere i ABL § 9. Dette er i overensstemmelse med den nuværende anlagte fortolkning i praksis, jf. fx TFS 2009.980.

For selve selskabet sker en overgang til investeringsselskab med virkning fra tidspunktet for overgangen til en ny skattemæssig status, jf. SEL § 5, stk. 1, 2. pkt. Dvs. tidspunktet for den udløsende begivenhed. Ophør af skattepligt for et selskab under likvidation sker således på likvidationstidspunktet – altså dagen for den for overgangen (ophøret) udløsende begivenhed, jf. Ligningsvejledningen 2009-2, afsnit S.B.2.2.

For et investeringsselskab vil det på samme måde være den dag, selskabet faktisk ikke længere er omfattet af selskabsskattelovens almindelige regler, at virkningen indtræder fra. Fx ved at betingelserne i ABL § 19 er opfyldt som følge af, at der indtræder en ottende aktionær, jf. SEL § 3, nr. 19.

De nuværende regler om statusskifte i selskabsskatteloven stammer fra lov nr. 180 af 23. marts 1995. Med denne lov gik man væk fra princippet om, at et ophør eller overgang til skattefri virksomhed fik virkning fra udgangen af skatteåret. Det fremgår desuden af forarbejderne, at man bevidst fravalgte at knytte en overgang til skattefri virksomhed op på indkomstår, jf. således betænkningen over lovforslaget.

De nuværende regler om investeringsselskaber stammer især fra lov nr. 407 af 1. juni 2005. Bemærkningerne til denne lov underbygger, at det også er intentionen, at overgangen for hhv. selskab og aktionær reguleres af forskellige regler. Man indførte med loven en særbestemmelse i relation til SEL § 5, som skulle regulere overgangen fra investeringsselskab til almindeligt selskab for selskabet selv, jf. SEL § 5 F.

Af forarbejderne fremgår:

"[Et] statusskiftet [sidestilles] med afståelse af andelene i investerings[selskabet].

[...]

Når ejerandelene beskattes ved statusskift, beskattes aktiverne i [selskabet], som om de er afstået og købt igen. For aktier findes hjemmelen i § 9, stk. 6 ved overgang til interessentskab. For øvrige aktiver findes hjemmelen i samme tilfælde i kursgevinstlovens § 34, stk. 2. Ellers findes hjemmelen til beskatning i selskabsskattelovens §§ 5, 5 D og 5 E."

Det har altså ikke med bestemmelsen i SEL § 5 F eller loven i øvrigt været hensigten at ændre yderligere i SEL § 5's rækkevidde.

Ved overgang til investeringsselskab findes hjemlen for beskatning af aktiverne i selskabet altså fortsat i SEL § 5, jf. fx TfS 2005.915. Nyere administrativ praksis peger dog i en anden retning, jf. TfS 2009.1006 og til dels TfS 2009.980.

SKAT bruger i den nævnte afgørelse og i styresignalet ABL § 33, stk. 5 som hjemmel til, at overgangen for selskabet sker ved indkomstårets begyndelse. Vi mener ikke, at dette er korrekt. ABL § 33 regulerer overgangen for beskatningen af aktionærer i selskabet, jf. ovenfor, og alene denne. Der er ikke nogen hjemmel til at knytte overgangen iht. SEL § 5 op på overgangen iht. ABL § 33. Ordlyden af ABL § 33, stk. 5 er således:

"Overgang som nævnt i stk. 1, 1. pkt., til et investeringsselskab eller andet selskab sker med virkning fra begyndelsen af selskabets eller foreningens indkomstår." [vores fremhævning]

ABL § 33, stk. 5, vedrører altså alene en overgang iht. ABL § 33, stk. 1, 1. pkt. Denne har følgende ordlyd:

"I tilfælde, hvor [...] et investeringsselskab, jf. § 19, [...] ændrer skattemæssig status, uden at [...] selskabet opløses, skal medlemmernes andele af [...] selskabet anses for afstået og anskaffet igen på det tidspunkt, som ændringen har virkning fra, til handelsværdien på dette tidspunkt." [vores fremhævning]

Det fremgår altså af loven, at overgangen med virkning fra indkomstårets begyndelse alene er i relation til behandlingen af aktionærernes aktier i selskabet. Dette bestyrkes af, at ABL § 33, stk. 1 og 5, netop blev indført ved lov nr. 407 af 1. juni 2005 (dengang fandtes bestemmelserne i ABL § 9), der som anført ovenfor ikke rummer en ændring i anvendelsen af SEL § 5 (bortset fra indsættelsen af SEL 5 F). Som modstykke til ABL § 33 findes tonnageskattelovens § 2, stk. 1, hvoraf det udtrykkeligt fremgår, at selskabets overgang iht. tonnageskatteloven følger indkomståret og dermed fraviger SEL § 5's udgangspunkt.

En overgang fra investeringsselskab til almindeligt selskab sker altså med virkning fra udgangen af det på tidspunktet for den udløsende begivenhed igangværende kalenderår, jf. udtrykkeligt SEL § 5 F. Dette er i overensstemmelse med den i praksis anlagte fortolkning i TfS 2005.915.

Dette understøtter yderligere, at ABL § 33 alene regulerer forholdet om overgangen for aktionærer og ikke selve selskabet, og at aktiernes hhv. selskabets skattemæssige status ikke nødvendigvis tidsmæssigt følges ad. I modsat fald vil ABL § 33 og SEL § 5 F være i direkte modstrid med hinanden, da ABL § 33 både regulerer overgang til og fra investeringsselskabsstatus. Desuden fremgår det af SEL § 5 F, at man udtrykkeligt har ønsket generelt at lade selskabets forhold være reguleret i selskabsskatteloven og ikke aktieavancebeskatningsloven.

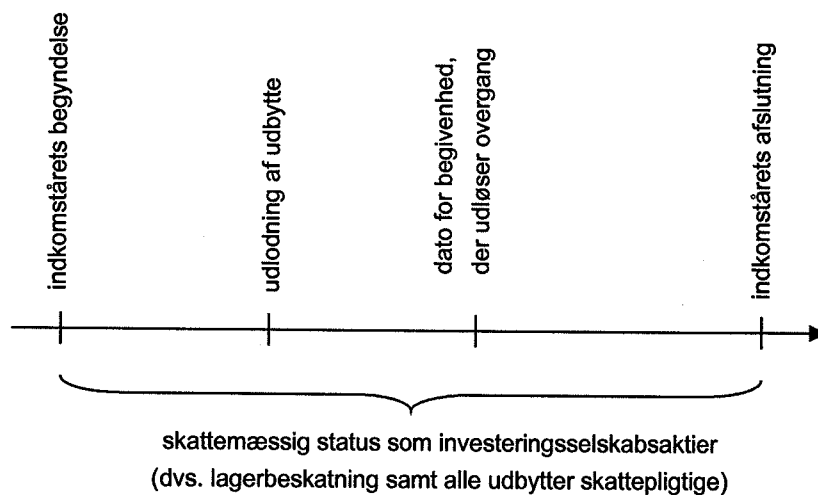
Kan Skatteministeren bekræfte, den ovenfor beskrevne retsstilling for aktionærer og selskab forsat er gældende, idet Lov 98 ikke indeholder ændringer på dette punkt (når bortses fra ikrafttrædelsesbestemmelserne)?

Såfremt Skatteministeren mener, at den nyeste administrative praksis bør være gældende ret, opfordrer vi til, at reglerne i selskabsskatteloven ændres i overensstemmelse hermed. Det er således uhensigtsmæssigt, at skattefriheden for selskabet ikke følger beskatningen af aktionærene. Beskatningen af aktionærene vil således indtræde med tilbagevirkende kraft til et tidspunkt, hvor selskab også forsat bliver beskattet. Der sker altså i perioden fra indkomståret start og indtil den faktiske overgang beskatning af indkomsten både hos aktionær som hos selskab.

2.2 Effekterne

Reglerne som skitseret ovenfor medfører, at beskatningen af aktier som værende aktier i et investeringsselskab ikke nødvendigvis følger selve investeringsselskabets status som skattefrit investeringsselskab. Dette er efter vores opfattelse med til at gøre reglerne, herunder især reglerne om statusskifte, unødvendigt komplekse. Vores ønske er, at overgangsreglerne genovervejes og en ændring deraf medtages i det fremsatte lovforslag.

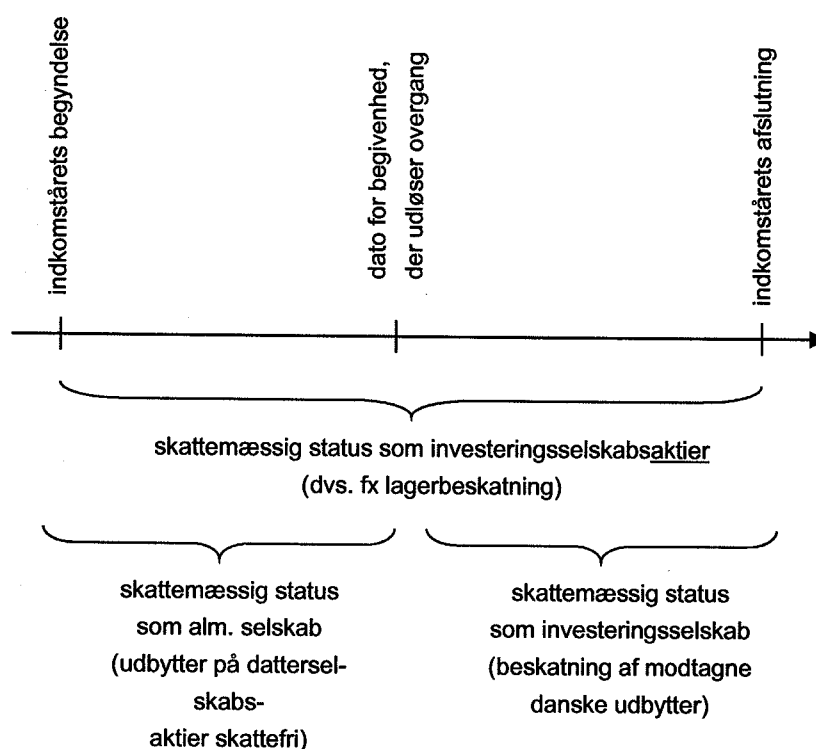
- (b) Kan Skatteministeren bekræfte, at beskatningen af udbytte udloddet fra et investeringsselskab følger overgangen iht. ABL § 33, stk. 1 (og ikke SEL)? Illustreret ved et eksempel:

Det udbytte, der udloddes inden tidspunktet for den faktiske overgang til investeringsselskab vil altså være skattepligtigt for selskaber, jf. SEL § 13, stk. 1, nr. 2, 4. pkt., og kapitalindkomst for personer, jf. personskatteloven ("PSL") § 4, stk. 1, nr. 4, jf. § 4a, stk. 1, nr. 1. Eksemplet kan også "vendes om", således at hvad der oprindeligt ville have været en skattepligtig udbytteudlodning, efterfølgende bliver kvalificeret som skattefri, som følge af at aktierne i investeringsselskabet med virkning fra indkomstårets begyndelse bliver anset for almindelige (datterselskabs-)aktier.

- (c) Derimod vil beskattningen af udbytte udloddet fra et investeringsselskab til et andet investeringsselskab efter vores opfattelse afhænge af både en overgang iht. selskabsskattelovens regler, som efter aktieavancebeskatningslovens regler. For at udbyttet skal være omfattet af SEL § 3, stk. 1, nr. 19, 2. pkt., og kildeskattelovens § 65, stk. 8, kræver det, at aktierne i det underliggende investeringsselskab på tidspunktet for udlodningen anses som aktier i et investeringsselskab (reguleret af ABL § 33), OG at det modtagende selskab på tidspunktet for udlodningen er omfattet af den generelle skattefrihed for investeringsselskaber (reguleret af SEL §§ 5 og 5 F).

Kan Skatteministeren bekræfte dette? Illustreret ved et eksempel:

Hvis både selskab og investor opfylder definitionen i ABL § 19 samme dag, vil udbyttet udloddet i indkomståret forud for denne dag blive beskattet for investor med 25 % (investors aktier vil blive betragtet som investeringsselskabsaktier, mens investor selv bliver beskattet efter de almindelige regler i selskabsskatteloven). Udbyttet udloddet i indkomståret efter for denne dag bliver beskattet for investor med 15 % (investors aktier vil blive betragtet som investeringsselskabsaktier, mens investor også selv bliver beskattet efter reglerne om investeringsselskaber i selskabsskatteloven – SEL § 3, stk. 1, nr. 19).

Som det fremgår, vil det være umuligt for det udbytteudloddende selskab, at iagttage en korrekt indeholdelse af udbytteskat på tidspunktet for udbytteudlodningen, da efterfølgende begivenheder kan ændre fuldstændigt på grundlaget for indeholdelse. Denne

problemstilling kunne der efter vores opfattelse med fordel tages højde for i investeringsselskabsreglerne.

- (d) Det følger af SEL § 3, stk. 1, nr. 19, 3. pkt., at udbyttet i ovennævnte situation ikke er skattepligtigt, hvis det udbyttebetalende investeringsselskab *"efter vedtægterne ikke kan investere i aktier eller andele i selskaber, der er hjemmehørende her i landet."*

Kan Skatteministeren bekræfte, at det afgørende tidspunkt for, om betingelsen er opfyldt er tidspunktet hvor udbytteudlodningen foretages?

Uanset svaret bør Skatteministeren efter vores opfattelse præcisere denne bestemmelse, så det af loven fremgår, hvornår vedtægterne i det udbyttebetalende selskab skal opfylde betingelsen.

- (e) Kan Skatteministeren derefter bekræfte, at det er den faktiske rådighedsbegrænsning for selskabet der er afgørende og ikke hvilken form rådighedsbegrænsningen antager?

Undtagelsen vil således også kunne finde anvendelse i situationer, hvor det ikke udtrykkeligt fremgår af selskabets vedtægter, men af andre for selskabet og ledelsen forpligtende omstændigheder, herunder aktionæroverenskomst eller selskabs/aktionærs aftale med tredjemand. Formålet med bestemmelsen er således blot at sikre, at investeringsselskaber, der rent faktisk ikke investerer i danske aktier, ikke bliver ramt af udbyttebeskatningsreglen. Dette bør efter vores mening tydeliggøres i lovtæksten.

2.3 Aktieavancebeskatningslovens § 19

- (f) Kan Skatteministeren bekræfte, at som ABL § 19 er udformet i dag, så vil et selskab være at betragte som omfattet af bestemmelsen, den dag hvor bestemmelsens betingelser alle er opfyldt?

Den "udløsende begivenhed" for indtræden af virkningerne af bl.a. de ovenfor under (a)-(d) skitserede overgangsregler er altså, at selskabet på en given dag opfylder (hvh. ikke længere opfylder) betingelserne i ABL § 19.

Som følge heraf vil én overgang i løbet af et indkomstår ikke, som lovgivningen er udformet i dag, annullere en tidligere overgang i samme indkomstår. Der kan altså ske flere overgange i løbet af et indkomstår, jf. også TfS 2005.915, og der vil uanset efterfølgende begivenheder ske afståelsesbeskatning på både aktionær- og selskabsniveau. Dette gør sig fx gældende, hvis antallet af aktionærer i løbet af samme indkomstår passerer grænsen på 8 mere end én gang. I modsat fald opfordres Skatteministeren til at indarbejde den nødvendige præcisering.

- (g) Kan Skatteministeren bekræfte, at betingelsen vedrørende den gennemsnitlige besiddelse af værdipapirer enten anses for opfyldt eller ikke opfyldt for hele indkomståret?

I så fald vil en overgang iht. SEL § 5 altså ske i starten af indkomståret, jf. også TfS 2009.1006, hvor hjemmelshenvisningen dog forekommer at være forkert.

3. Ikrafttrædelsesreglerne i Lov 98 (§ 10)

- (h) Ikrafttrædelsesbestemmelserne i Lov 98 må i relation til ændringerne af investerings-selskabsreglerne læses i kontekst med ovenstående.

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i lovtidende, jf. § 10, stk. 1, dvs. den 12. februar 2009. Af lovens § 10, stk. 9, fremgår imidlertid følgende:

*"§ 2, nr. 1, har virkning fra og med **gevinst og tab**, der opgøres for indkomståret 2009 og henføres til indkomståret 2010 efter bestemmelsen i aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 7. For **aktier** og investeringsforeningsbeviser, som er anskaffet inden begyndelsen af indkomståret 2009, og som ikke er afstået på dette tidspunkt, **opgøres gevinst og tab** for indkomståret 2008 som forskellen mellem **værdien af aktien** eller beviset ved udgangen af indkomståret 2008 og anskaffelsessummen. **Den herved opgjorte gevinst eller det herved opgjorte tab** henføres til den skattepligtige indkomst for 2009. For personer medregnes den herved opgjorte gevinst eller det herved opgjorte tab ved opgørelsen af aktieindkomst, jf. personskattelovens § 4 a, medmindre disse aktier eller investeringsbeviser m.v. er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 17."*

Det fremgår altså udtrykkeligt af ordlyden, at denne ikrafttrædelsesbestemmelse alene vedrører virkningen på aktionærniveau, og ikke på selskabsniveau.

For selve selskabet skal virkningen af en overgang som følge af Lov 98 altså udledes af lovens § 10, stk. 1, sammenholdt med SEL § 5. Virkningen af en overgang som følge af Lov 98's ændring i definitionen af et investeringsselskab sker altså den 12. februar 2009, jf. således også SKATs styresignal, TfS 2009.980, der dog ikke klart tager stilling til hjemlen for denne fortolkning. Dette skyldes, at overgangen sker på det faktiske tidspunkt, hvor selskabet bliver omfattet af ABL § 19, at Lov 98 generelt har virkning fra 12. februar 2009, og at selskabet derfor vil være omfattet af ABL § 19 fra denne dag.

Kan Skatteministeren bekræfte dette?

Da det imidlertid først kan konstateres ved indkomstårets udløb, om betingelserne i ABL § 19 er opfyldt, skal vi bede Skatteministeren om at indsætte en undtagelse til kravet i SEL § 5, stk. 3 om indsendelse af afsluttende indkomstopgørelse inden for en måned. Der kan således være selskaber, som ikke en måned efter overgangen (dvs. 13. marts 2009) reelt er klar over, om der er sket en overgang pr. 12. februar 2009. Ligeledes har den betydelige usikkerhed om de nye regler ligeledes gjort det vanskeligt at overholde fristen på en måned.

Det er således vores opfattelse, at der i den fremsatte lov bør medtages en bestemmelse om, at hvis det er Lov 98 som er skyld i overgangen til investeringsselskab i indkomståret 2009, vil der ikke være et krav om at indsende en afsluttende indkomst-opgørelse før den almindelige selvangivelsesfrist for indkomståret.

- (i) Endeligt synes det at følge af § 10, stk. 1, at, at Lov 98 ikke har virkning for udbytter udloddet inden lovens vedtagelse, jf. § 10, stk. 1. Lovens § 10, stk. 9, vedrører således alene "gevinst og tab". Da udbytte skatteretligt hverken kvalificeres som gevinst eller tab (jf. ABL § 23 og fx PSL § 4, stk. 1, nr. 4 og § 4 a, stk. 1, nr. 1), finder reglerne, som vi forstår det, allerede af den grund først anvendelse for udbytte udloddet den 12. februar 2009 eller senere, som er ikrafttrædelsesbestemmelsens hovedregel. Udbytter er således ikke omfattet af gevinst- og tabsopgørelsen efter disse regler og er som følge deraf ikke omfattet af lovens § 10, stk. 9.

Dette er i tråd med, at også forarbejderne alene taler om gevinst og tab. Det fremgår således heller ikke af forarbejderne, at det skulle være hensigten med denne særlige ikrafttrædelsesbestemmelse, at ramme udloddet udbytter med tilbagevirkende kraft. Bl.a. anerkender Skatteministeren (bilag 15 til L 23), at det i relation til indeholdelse af kildeskat på renter vil det være uhensigtsmæssigt med et virkningstidspunkt, der ligger inden lovens vedtagelse. Samme uhensigtsmæssighed kan påpeges i relation til indeholdelse udbytteskat.

Derudover fremgår det af forarbejderne (bilag 59, 62 og 68), at formålet med de nye regler er at ramme selskaber, som ikke udlodder deres overskud løbende. Dette taler også for, at man ikke har haft til hensigt at tillægge loven tilbagevirkende kraft for udbytter. En beskatning af udbytteudlodninger har således slet ikke været et formål med loven, men blot en afledt konsekvens, hvorfor ikrafttrædelsesbestemmelsens formulering om gevinst og tab må fortolkes snævert.

I det omfang en skattelov skal tillægges tilbagevirkende kraft til ulempe for en skatteyder, må det i øvrigt kræve meget klar lovhjemmel.

Kan Skatteministeren bekræfte, at lovens regler om investeringsselskaber ikke har virkning for udbytter udloddet fra investeringsselskaber den 11. februar 2009 eller tidligere?

4. Værdiansættelse

- (j) Den med Lov 98 indførte lagerbeskatning har medført en stærk øget behov for at kende de værdier, der skal benyttes skatteretligt ved beskatning af gevinst og tab. Derudover omfatter reglerne nu meget andet end professionelle udbydere af investeringsbeviser.

Værdiansættelsen af aktier i investeringsselskaber skal ske efter ABL § 23, stk. 7. Heraf fremgår bl.a.:

Ved værdien af aktier og investeringsforeningsbeviser m.v., som er udstedt af et investeringsselskab, forstås markedskursen. Kan en markedskurs ikke fastlægges, eller er denne lavere end tilbagekøbsværdien opgjort efter § 19, stk. 2, nr. 2, anvendes tilbagekøbsværdien.

Denne passage blev indsat i 2007 med det formål at lette de administrative byrder ved selvangivelsen for ejere af aktier m.v. i investeringsselskaber.

Ved markedskursen af et investeringsselskab forstås altså - når bestemmelsen sammenholdes med ABL § 19, stk. 1, nr. 2, 1. pkt. "en kursværdi, der ikke i væsentlig grad er mindre end den indre værdi" - almindeligvis en kurs, der ligger tæt op ad indre værdi. Hvis en markedskurs ikke kan fastslås med tilstrækkelig sikkerhed, eller hvis markedskursen ligger under indløsningskursen, anvendes indløsningskursen.

ABL § 23, stk. 7, er udarbejdet med den forudsætning, at der til investeringsselskaber knytter sig en tilbagekøbsforpligtelse. Da dette ikke længere nødvendigvis tilfældet, rejser det spørgsmålet, om en værdiansættelse af et investeringsselskab, hvor der ikke findes en tilbagekøbsforpligtelse, sker på baggrund af indre værdi, når der ikke i øvrigt kan fastsættes en reel handelsværdi.

Vi beder Skatteministeren bekræfte dette og opfordrer til, at der indarbejdes en præcisering heraf i loven.

5. Medarbejderholdingselskaber

- (k) Lov 98 indførte en ny undtagelsesbestemmelse til investeringsselskabskvalifikationen for såkaldte medarbejderholdingselskaber. Det er vores opfattelse, at denne bestemmelse i sin nuværende udformning er for snæver til at opfylde sit formål.

Det er en forudsætning for at være omfattet af undtagelsen i ABL § 19, stk. 5, om medarbejderselskaber, at selskabet alene ejer aktier i et andet selskab, hvor alle aktionærer er medarbejdere. Udover aktier kan selskabet ligeledes eje tegningsretter, aktieretter og en kontant beholdning (evt. på en anfordringskonto) på maksimalt 15 % af selskabets samlede aktiver.

Reelt vil medarbejderne (aktionærene) altså alene kunne afstå aktierne til selskabet selv eller til andre personer, der er ansat i driftsselskabet på tidspunktet for afståelsen. Hertil skal det bemærkes, at anpartsselskaber ikke må eje egne anparter. Derudover skal det nævnes, at det heller ikke i øvrigt er muligt at indrette selskabet på en måde, så medarbejderne relativt simpelt kan blive indløst. I så fald vil selskabet hurtigt blive omfattet af ABL § 19, stk. 1, nr. 2, 1. pkt. om selskaber med indløsningsret, og undtagelsen for medarbejderselskaber finder ikke anvendelse i relation til disse.

Vi ser ikke noget særligt formål med at begrænse undtagelsen i ABL § 19, stk. 5, til alene at angå ottemandsselskaber, hvorfor det er vores ønske at undtagelsen gøres generel. I praksis vil det således med den nuværende retsstilling være et problem, at der ikke kan fastsætte rimelig faste rammer for, at medarbejderselskabet indløser medarbejdere, når disse ønsker at afstå deres aktier (fx som følge af fratræden).

Derudover har selskabet ikke mulighed for at have et rimeligt kapitalberedskab til at indløse medarbejdere. Alt i alt gør disse begrænsninger reelt aktierne i et sådan medarbejderselskab så illikvide, at aktierne let kan vise sig at blive værdiløse for den enkelte medarbejder. Alene meget store selskaber vil kunne benytte reglerne, da der i disse selskaber vil være en stor nok medarbejderskare til at sikre, at aktierne er omsættelige. Vi går ikke ud fra, at det alene har været hensigten at skabe en undtagelse for de allerstørste selskaber, men tillige for små og mellemstore virksomheder. Vi håber derfor, at bestemmelsen kan udvides og kan ikke umiddelbart se nogle problemer heri.

Vi beder Skatteministeren om at bekræfte, hvorvidt aktionærbetingelsen skal være opfyldt kontinuerligt (dvs. selv meget kortvarige aktiebesiddelser af andre end medarbejdere diskvalificerer selskabet fra undtagelsen), eller om en rent midlertidig aktiebesiddelse af andre end medarbejdere ikke diskvalificerer fra undtagelsen?

Hvis en rent midlertidig aktiebesiddelse af andre end medarbejdere ikke diskvalificerer, bør dette efter vores opfattelse præciseres i loven.

- (l) Kan Skatteministeren derudover bekræfte, at et selskab for at være omfattet af bestemmelsens ordlyd, godt kan eje aktier i mere end ét selskab?

Dette gør sig gældende, hvis aktiebesiddelserne hver for sig opfylder kravene, fx hvis det investeres i et selskab, som aktionærerne er ansat i – og i et selskab koncernforbundet der med.

En præcisering heraf bør efter vores opfattelse indarbejdes i loven, således at ordet "selskab" i ABL § 19, stk. 5, ændres til "selskaber".

- (m) Dernæst beder vi Skatteministeren bekræfte, at undtagelsen i stk. 5 også finder anvendelse, såfremt en eller flere aktier i medarbejderholdingselskabet et ejet af en medarbejders personlige holdingselskab?

En præcisering af undtagelsen i denne henseende vil i så fald være hensigtsmæssig.

6. Salgsselskaber

- (n) Den udvidede definition af investeringsselskaber har (potentielt) mangedoblet antallet af selskaber, som er omfattet af bestemmelsen.

Blandt de typer af selskaber, som nu bliver omfattet af reglerne, er det uhensigtsmæssigt for især én type; nemlig det, man kunne betegne som "salgsselskaber". Dvs. selskaber der har fungeret som almindelige holdingselskaber for egentlige driftsselskaber, og som er under afvikling efter et salg af driftsselskabet. Sådanne selskaber er ikke omfattet af reglerne om investeringsselskaber i tiden indtil driftsselskabet sælges, jf. ABL § 19, stk. 2, selv når selskabet har otte aktionærer eller mere.

Umiddelbart efter salget vil et sådan selskab imidlertid meget hurtigt blive omfattet af reglerne om investeringsselskaber, hvis der er otte eller flere aktionærer i selskabet. Samtidig vil sådanne selskaber imidlertid sædvanligvis være kendetegnet ved enten; (i) at en meget væsentlig del af salgssummen er modtaget i form af en fordring mod køberen, dvs. finansiering ved gældsbrief, eller (ii) at køberen godt nok selv har finansieret købet, og salgsselskabet dermed har modtaget en større købesum, men at salgsselskabet hæfter for forpligtelser i henhold til et mere eller mindre omfattende "garantikatalog", og derfor er undergivet en rådighedsbegrænsning i forhold til disponering over den modtagne købesum for at sikre at salgsselskabet kan honorere evt. garantikrav fra køber som følge af mangler eller lign. i en efterfølgende periode på ofte flere år.

I begge tilfælde vil salgsselskabets aktivmasse objektivt set opfylde betingelserne for – helt utilsigtet – at blive kvalificeret som investeringsselskab. Dette medfører afståelsesbeskatning af aktionærerne i selskabet, jf. ABL § 33.

Hvis selskabet imidlertid falder ind under (i) eller (ii) ovenfor, vil der ikke nødvendigvis være tilgængelige midler på aktionærniveau til at betale skatten. Dette er en merbelastning for almindelige holdingselskaber, hvor aktionærkredsen er over syv i forhold til tilsvarende selskaber med højst syv aktionærer. Hertil skal lægges, at det oftest er mindre virksomheder, som udsættes for denne merbelastning (beskatning umiddelbart i forlængelse af selve salget, uanset at salgsprovenuet reelt ikke er tilgængeligt for aktionærerne, og en beskatning for personer som kapitalindkomst med op til 51 % i stedet for som aktieindkomst med op til 42 %). I praksis er det fx familieejede virksomheder, rådgivnings- og konsulentvirksomheder med partnerstrukturer og forskellige former for iværksættervirksomheder med en større kreds af deltagere.

Disse salgsselskabers formål er på ingen måde kollektiv investering i værdipapirer, hvad der var det oprindelige afsæt for reglerne om investeringsselskaber. Tværtimod har selskabernes reelle eksistensgrundlag indtil frasalget bygget på driftsvirksomhed. Der er tale om selskaber, der almindeligvis bliver afviklet efterhånden som det endelige salgsprovenu bliver tilgængeligt. Salgsselskaberne vil samtidig ikke have mulighed for at afværge beskatningen efter investeringsselskabsreglerne, da selskabets aktiver er låst enten i form af et gældsbrief eller som følge af civile retlige forpligtelser overfor en køber.

Kan Skatteministeren bekræfte, at disse selskaber er omfattet af ABL § 19 i sin nuværende udformning?

I bekræftende fald er dette efter vores opfattelse en uhensigtsmæssig følge af reglerne, som får en vilkår virkning i praksis, da det vil være aktionærantallet, der er udslagsgivende. Det er vores håb, at reglerne om investeringselskaber kan indsnævres til ikke at omfatte selskaber, hvor der ikke er foretaget en aktiv investering i værdipapirer, fx som følge af at værdipapirerne stammer fra salget af en driftsvirksomhed, og hvor værdipapirerne er illikvide (fordring mod køberen) eller reelt underlagt rådighedsbegrænsninger, hvilket er helt sædvanligt i en lang række almindeligt forekommende virksomhedsoverdragelser. Sådanne værdipapirer bør ikke indgå i opgørelsen efter ABL § 19, stk. 2.

7. Dobbeltbeskatning

(o) Det fremgår af ABL § 19, stk 3

Et investeringselskab som nævnt i stk. 2, nr. 2, 4. pkt., omfatter ikke et selskab m.v., hvis mere end 15 pct. af selskabets regnskabsmæssige aktiver i løbet af regnskabsåret gennemsnitligt er placeret i andet end værdipapirer m.v. Til værdipapirer m.v. medregnes ikke aktier i et andet selskab, hvori førstnævnte selskab ejer mindst 10 pct. af aktiekapitalen, medmindre det andet selskab selv er et investeringselskab, jf. stk. 2. Hvis et selskab direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse på eller ejer aktier i et koncernforbundet selskab, jf. ligningslovens § 2, stk. 2 og 3, ses der ved opgørelsen efter 1. pkt. bort fra disse aktier, og i stedet medregnes den andel af det andet selskabs aktiver, som svarer til førstnævnte selskabs direkte eller indirekte ejerforhold i det andet selskab.

I det tilfælde, at et selskab, der udelukkende investerer i værdipapirer mv. er 100 % ejet af (eller i det mindste koncernforbundet med) et holdingselskab, hvori der mindst er otte aktionærer, vil bestemmelsen føre til, at holdingselskabet kvalificeres som et investeringselskab. Selve det investerende selskab beholder imidlertid sin almindelige kvalifikation. Herefter vil der ikke blot ske lagerbeskatning af aktionærernes aktier i holdingselskabet, der vil tillige ske beskatning af udbytte udloddet fra det investerende selskab til investeringselskabet, jf. SEL § 3, stk. 1, nr. 19, 2. pkt., og eventuelt beskatning af udbytte fra dettes selskabs aktier i danske selskaber.

Kan Skatteministeren bekræfte dette?

Denne uhensigtsmæssighed bør der efter vores opfattelse tages højde for i det foreliggende lovforslag.

Med venlig hilsen

Anders Oleby Hansen

Arne Riis

Poul Erik Lytker